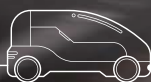
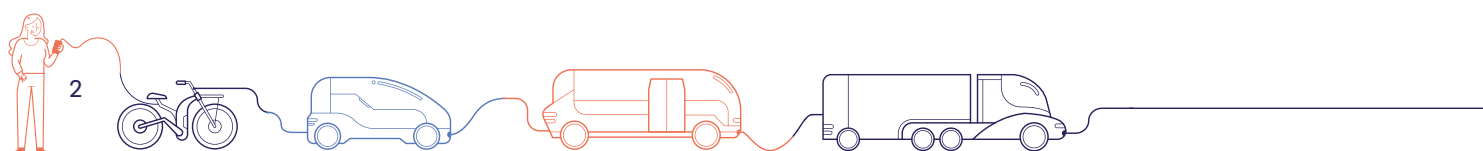

Slimmer op weg

Jaarprogramma
Brainport
Bereikbaar
2023

Het jaarprogramma Brainport Bereikbaar 2023 is behandeld en vastgesteld in het portefeuillehouders overleg (POHO) Mobiliteit MRE (30-11-2022 & 16-02-2023) en in de programmaraad SmartwayZ.NL (15-12-2022 & 02-03-2023).

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Onze opgave in de mobiliteitstransitie	6
3. Ambities en doelen	10
4. Versterken uitvoeringskracht	12
5. De uitvoering in 2023-2026	16
6. Monitoring en effecten	22
7. De organisatie	23
8. Financiën	26

1. Inleiding

Brainport Bereikbaar faciliteert en stimuleert innovatieve mobiliteitsdiensten en oplossingen op straat die beter, sneller, schoner en gezonder zijn. Daarbij zetten we in op structurele gedragsverandering. Na 1,5 jaar voorbereiden is 2023 een belangrijk oogstjaar. In dit jaarprogramma leest u waarom en welke inspanningen we daarvoor doen. We betrekken daar natuurlijk reizigers, werkgevers, onderwijsinstellingen en de logistieke sector bij. En werken nauw samen met de projectleiders van SmartwayZ.NL en de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant.

Brainport Bereikbaar is een zelfstandige uitvoeringsorganisatie. SmartwayZ.NL en de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant kozen voor deze inrichting zodat we:

- De uitvoeringskracht van initiatieven op het gebied van slimme mobiliteit in de Brainportregio bundelen.
- Invulling geven aan regionale krachtenbundeling Smart Mobility van SmartwayZ.NL in combinatie met regiobrede initiatieven van de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant.
- De uitvoeringskracht van de projecten van Brainport Bereikbaar vergroten met een duidelijke merknaam en marketingaanpak.
- Een herkenbare uitvoeringsorganisatie in de Brainportregio zijn die de ingang vormt voor reizigers, overheden en stakeholders.

Tijdshorizon

Brainport Bereikbaar is in 2021 gestart als operationeel, meerjarig uitvoeringsprogramma met een looptijd tot en met 2023. De opgaven in de regio blijken groter te zijn dan voor de start van het programma werd ingeschat. Gedragsverandering kost veel tijd en komt langzaam op gang. Daarnaast zet de groei van de (auto)mobilititeit door. In de uitvoering kenden bovendien onder andere aanbestedingstrajecten een lange doorlooptijd. Dat maakt dat de programmadoelen eind 2023 nog niet zijn bereikt¹. Ofwel: we zijn eind 2023 niet klaar. Daarom vindt u in dit jaarprogramma ook een vooruitblik en doorkijk naar de periode 2024-2026. Hierover moet worden besloten bij de herijking van het programma SmartwayZ.NL en de aanscherping van de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant.

Inhoudelijke samenhang

Brainport Bereikbaar zet blijvend in op een versnelling in de mobiliteitstransitie, ook na 2023. De sleutel daarbij is de inhoudelijke samenhang tussen de projecten:

- We verleiden tot ander mobiliteitsgedrag en intensiveren de werkgeversaankpak.
- We ontwikkelen en zorgen voor een breed aanbod

Figuur 1: Inhoudelijke samenhang projecten Brainport Bereikbaar

¹ Voortgangsrapportage Brainport Bereikbaar Q4-2022 en Plannen van Aanpak 2023.

- slimme mobiliteits- en vervoerdiensten en producten.
- We optimaliseren het gebruik van infrastructuur via onder andere slim verkeersmanagement en mobiliteitshubs (figuur 1).

Naast de huidige projecten is Brainport Bereikbaar de komende jaren ook de landingsplaats voor nieuwe initiatieven vanuit de markt en de overheden.

Leeswijzer

Met dit jaarprogramma 2023 geven we u een compact overzicht van acties en projecten. In hoofdstuk 2 zoomen we kort in op de urgentie van onze opgave en hoe Brainport Bereikbaar bijdraagt aan de noodzakelijke mobiliteitstransitie in de regio. De ambities en aangescherpte doelen staan in hoofdstuk 3. De

uitgangspunten van Brainport Bereikbaar blijven van kracht; wel leggen we in 2023 nog meer nadruk op uitvoeringskracht en het realiseren van mobiliteitsdeals (hoofdstuk 4). Wat we doen in de verschillende projecten (met doorkijk naar 2024-2026) staat in hoofdstuk 5.

De concrete resultaten (output) en maatschappelijke effecten (outcome) volgen we met onze monitoring-aanpak (hoofdstuk 6). De organisatie van Brainport Bereikbaar blijft in 2023 onveranderd (hoofdstuk 7). Wel moet over de positie van het programmabureau na 2023 een besluit genomen worden in samenhang met de herijking van de governance voor SmartwayZ.NL en de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant. Het jaarprogramma sluiten we af met een overzicht van de financiën (hoofdstuk 8).

2. Onze opgave in de mobiliteitstransitie

De Brainportregio is een van de slimste regio's ter wereld. Het is een van de mainports van de Nederlandse economie met een unieke combinatie van onderzoek, ondernemerschap en industrie. Dit spreekt ook internationaal tot de verbeelding. Maar de groei en de ontwikkeling van de Brainportregio geeft ook een enorme druk op het autonetwerk, het OV-netwerk en zelfs de fietsroutes. Want de aantallen inwoners, studenten en kenniswerkers nemen toe. En daarmee zien we ook een toename in het woon-werkverkeer, de logistieke stromen en het sociaal-recreatief verkeer. Iedere werkdag staan er files. Van de corridors waar het vrachtverkeer overheen moet tot aan de werklocaties. Van de dorpen tot aan de steden.

2.1. De bereikbaarheidsopgave is urgenter geworden

Het behouden van de regionale bereikbaarheid is van cruciaal belang om de regio een bruisende mainport te laten zijn. De High Tech Campus Eindhoven, de Automotive Campus Helmond, Brainport Industries Campus en bijvoorbeeld Bedrijventerrein De Run zijn locaties die drijven op het samenkomen van denkers en doeners. Maar ook de binnensteden van Eindhoven en Helmond staan onder druk. En een groot aantal corridors (A2, A67 en A58) ondervinden steeds vaker problemen door de toename van forensenverkeer en logistieke stromen. Inwoners van de gehele regio ondervinden daar dagelijks last en nadeel van. Het slim opvangen van de extra mobiliteitsbehoefte is een grote uitdaging voor de regio.

In recente scans² en analyses³ zien we nogmaals duidelijk dat de mobiliteitsgroei de komende decennia enorm zal zijn.

De veranderingen in reisgedrag die tijdens de covid-periode ontstonden, blijken niet structureel te zijn. Dat betekent ook dat er geen structurele afname is van de groei in de (auto)mobiliteit. We zien daarom zeker nog kansen om met structureel thuiswerken en meer spreiden de mobiliteitsdruk af te vlakken.

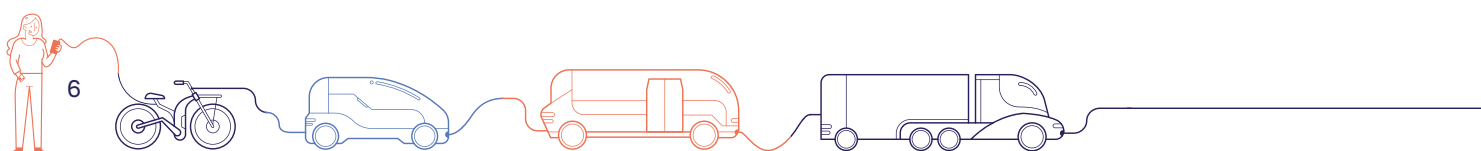
Tegelijkertijd zien we in recente analyses dat het oude reisgedrag – zonder extra maatregelen – weer terugkeert. De auto-intensiteiten zitten op dit moment weer op het niveau van 2019 (Figuur 2), de files nemen toe ten opzichte van 2019 en vertonen met name pieken op 'dolle dinsdagen en donderdagen'. Het OV-gebruik herstelt zich maar langzaam en blijft vooralsnog onder het niveau van 2019.

Feiten en cijfers mobiliteitsgroei Brainport

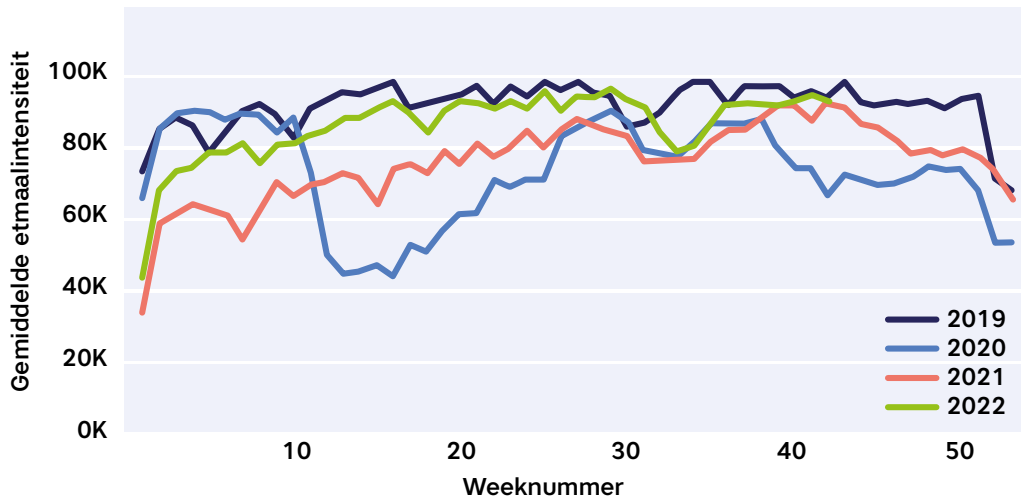
- Iedere werkdag staat er file in het zuidoosten van Brabant. Gemiddeld 10 uur lang 4 kilometer file.
- De Brainportregio groeit al jaren harder dan de rest van Nederland. In 10 jaar groeide onze economie met 40 procent.
- Het autoverkeer nam met 11 procent toe.
- Er kwamen 37.500 werknemers bij.
- Onze bedrijven verwachten komende jaren 70.000 nieuwe werkplekken. Dat is een toename van 16.
- Het verkeer zal hierdoor opnieuw met zo'n 9% toenemen.
- En in onze regio gebruiken we de auto 35% meer dan in de Randstad!
- Ter vergelijking: het aantal ov-ritten is hier flink minder. Van 51 per persoon per jaar in Zuidoost-Brabant versus 195 per persoon per jaar in de regio Amsterdam.

² Rapportage Mobiliteitstransitie Brainport Eindhoven; verkenning eindbeeld en kort termijn.

³ Staat van de Mobiliteit, M&E-rapportages Brainport Bereikbaar juli 2022.

Gemiddelde etmaalintensiteit per weeknummer

Figuur 2: Trend automobiliteit Brainport 2019-2022

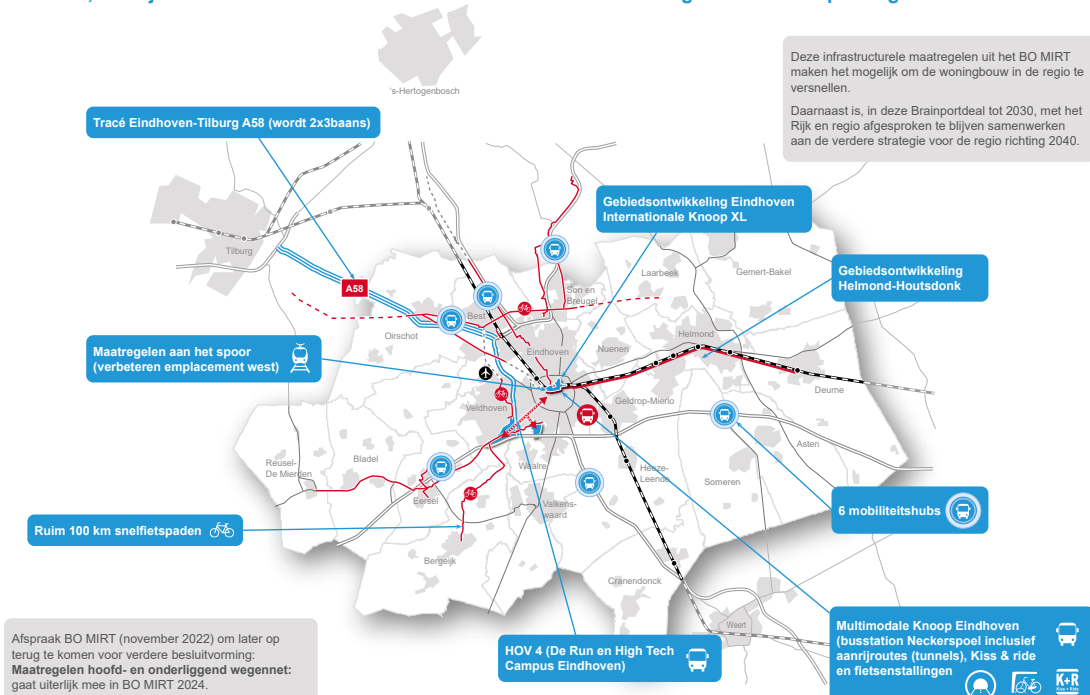
2.2. Opgave in de mobiliteitstransitie

Voor de mobiliteitstransitie in de Brainportregio is een lange termijn ambitie ontwikkeld en dit is uitgewerkt in een eerste pakket aan kortetermijnmaatregelen. In dit pakket staan autoluwe binnensteden (Eindhoven en Helmond) centraal met forse regionale investeringen in de infrastructuur (HOV-netwerk, netwerk snelfietsroutes en grootschalige mobiliteitshubs).

Het korte termijn pakket aan maatregelen is gepland in 2025-2030. Tussen regio en rijk zijn in het BO-MIRT van november 2022 bestuurlijke afspraken gemaakt over een investering in de Brainportregio van ruim € 1,5 miljard (figuur 3).

UITKOMSTEN BRAINPORTDEAL 2030 - BO MIRT NOVEMBER 2022

1,59 miljard voor verbeteren bereikbaarheid en versnellen woningbouw in Metropoolregio Eindhoven

Figuur 3: Mobiliteitstransitie Brainport, maatregelen Brainportdeal 2030

Brainport Bereikbaar richt zich op projecten die op korte termijn bijdragen aan de mobiliteitstransitie. Dat doen we uiteraard in samenhang met de maatregelen op middellange en lange termijn. In onze aanpak focussen we daarom op structurele gedragsverandering van de reiziger en een betere verdeling van de mobiliteitsdruk in en voor de gehele de regio. Dat doen we door een combinatie van (Figuur 4):

- Meer mijden: 5% minder reizen door onder andere meer thuiswerken, hybride onderwijs en dergelijke.
- Meer spreiden: 10% meer spreiden van reizen, zowel in de 'klassieke' ochtend- en avondspits, maar vooral ook met een betere spreiding over de week.
- Duurzamer reizen: 5% toename in de modal split met een verschuiving naar meer duurzame modaliteiten (minder autoritten).

2.3. Kansen mobiliteitstransitie korte termijn

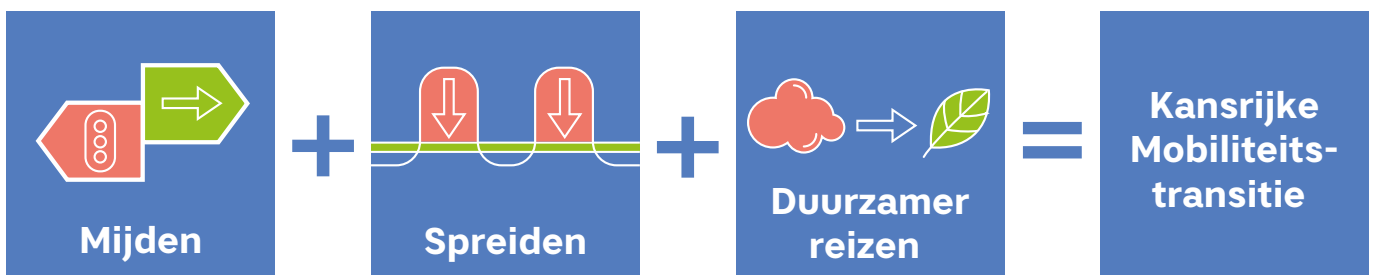
Op basis van de ervaringen in 2021-2022 ziet Brainport Bereikbaar een groot aantal kansen om te kunnen anticiperen op de investeringen zoals die voor de Brainportregio zijn afgesproken tot 2030:

- Met structurele gedragscampagnes stimuleren we de reizigers om meer thuis te werken en minder met de auto te reizen (meer fiets, meer OV, deelmobiliteit en parkeren op afstand);
- Met werkgevers maken we afspraken om werknemers meer structureel thuis te (laten) werken, meer te gaan spreiden en met name op korte afstanden het autogebruik te reduceren. Mobiliteitsdeals worden ingezet voor Eindhoven Noordwest, De Kempen, De Run/Corridor A67, Eindhoven-centrum en Helmond-centrum;
- Met innovatieve diensten op het gebied van Collectief Vervoer, Fabulos X en deeltaxi 2.0 sluiten wij aan bij de realisatie van zes regionale mobiliteitshubs, maatregelen HOV-4 en maatregelen op stations/OV-knooppunten;

- Met gerichte fietscampagnes spelen we in op fietsers die gebruik gaan maken van de aan te leggen 100 km snelle fietspaden. Fietsstimulering is in de Brainportregio zeer kansrijk, want veel forensen reizen over korte reisafstanden (60% van de autoverplaatsingen in de regio is korter dan 15 km). Met nieuwe fietstechnieken (onder andere speed pedelecs en voorrangsverkeerslichten) zijn ook grotere afstanden sneller overbrugbaar;
- In 2023-2026 worden de innovatieve vervoer- en verkeersdiensten die Brainport Bereikbaar heeft ontwikkeld, opgeschaald naar de gehele regio. Fabulos en Deeltaxi zijn met name inzetbaar in Eindhoven en Helmond. F'kes meerijden is kansrijk in het landelijk gebied. Er is voor allen een sterke link met de ontwikkeling van hubs en OV-knooppunten;
- In aanvulling en aansluiting op de zes te realiseren regionale mobiliteitshubs (vanaf 2025) werkt Brainport Bereikbaar aan een regionaal netwerk van lokale hubs;
- Met slimme logistieke maatregelen ontlasten we de hoofdcorridors en leveren we een bijdrage aan minder en schoner logistiek vervoer van en naar de stadscentra en dorpskernen.

Waar mogelijk spelen we in op toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en nieuwbouw. Dit doen we onder meer met:

- Gedragscampagnes en aanbod duurzame mobiliteitsoplossingen voor bewoners van nieuwbouwwijken;
- Realisatie van lokale hubs in in nieuwbouwwijken;
- Inzet van producten en diensten van Brainport Bereikbaar bij de realisatie van grootschalige infrastructuur en knooppuntontwikkeling uit de Brainportdeal 2030 (zie boven);
- Bij gemeenten zullen wij promoten dat flankerend beleid wordt ingezet rondom parkeerbeleid en het inrichten van locaties voor deelmobiliteit.

Figuur 4: Bijdrage Brainport Bereikbaar aan mobiliteitstransitie.

2.4. Marketing & communicatie

Reisgedrag is gewoontegedrag. Om dat te doorbreken, is meer nodig dan alleen een goed product of een innovatieve dienst. Nieuwe producten en diensten moeten door reizigers ook goed gevonden en goed gebruikt kunnen worden. Sterke inzet op marketing en communicatie blijft daarom ook in 2023 een vereiste. In 2023 focussen we onder andere op:

- Brede gedragscampagne en interventies.
- Inspiratiebijeenkomsten (themagericht) voor stakeholders.
- Mobiliteitsdeals en het bieden van tools/acties aan werkgevers.
- Introductiecampagne innovatieve concepten zoals F'kes meerijden in De Kempen en Deeltaxi 2.0 (Helmond).
- Campagne(s) slimmer fietsen in samenwerking met Ons Brabant Fietst.

Afbeelding: Liftzuil F'kes meerijden op het event van Brainport Bereikbaar

3. Ambities en doelen

In de vorige jaarprogramma's hebben we de ambities en doelen voor het programma Brainport Bereikbaar uitgewerkt en aangescherpt⁵. Voor de periode tot eind 2023 zijn de doelen nog steeds van kracht, met enkele aanscherpingen.

3.1. Operationele doelen Brainport Bereikbaar

Conform de strategie van SmartwayZ.NL blijft de ambitie van het programma Brainport Bereikbaar: in 2030 maakt tenminste 50% van de reizigers in de Brainportregio structureel gebruik van de nieuwe mobiliteitsdiensten die Brainport Bereikbaar heeft uitgerold.

Voor eind 2023 houden we vooralsnog vast aan de doelstelling dat 16% van de reizigers in Brainport structureel gebruikmaakt van de diensten en producten die door Brainport Bereikbaar zijn ontwikkeld en aangeboden.

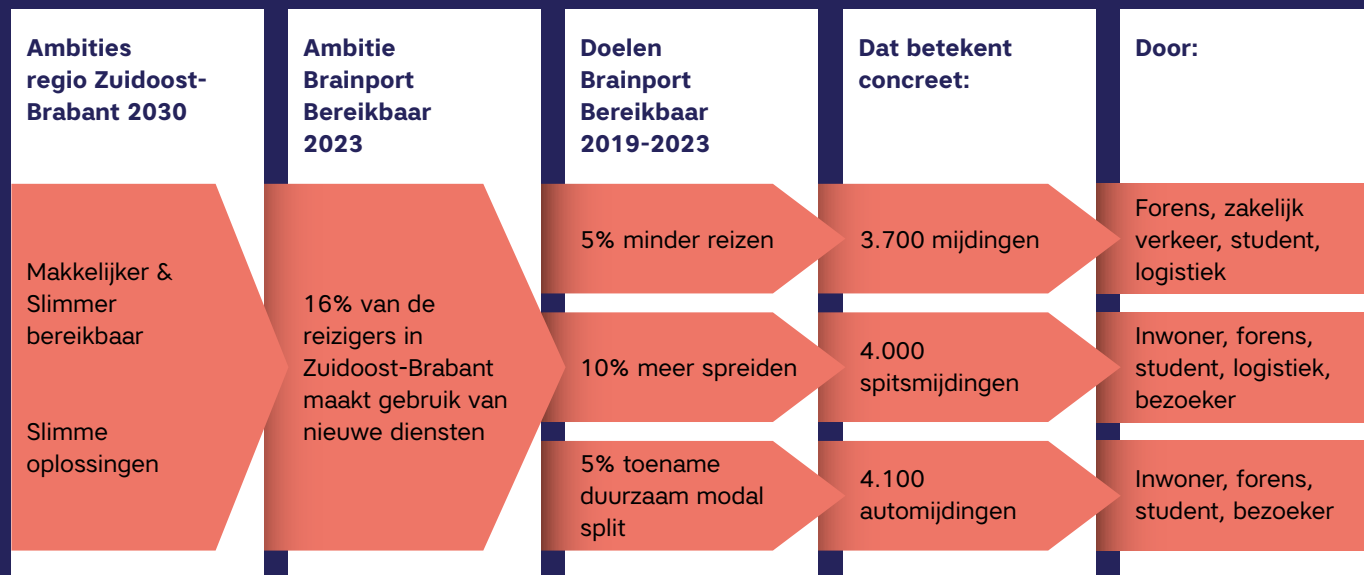
We verwachten op basis van de resultaten in 2022 overigens wel een lager percentage, dat in de periode na 2023 sneller kan toenemen.

De operationele doelen van Brainport Bereikbaar blijven staan. Wel is het aantal spitsmijdingen van 3.600 opgehoogd naar 4.000, omdat het programma in 2022 is uitgebreid met maatregelen Slimme Mobiliteit corridor A67 (zie Figuur 5).

3.2. Koppeling doelen aan projecten

Voor de koppeling van de projecten van Brainport Bereikbaar aan de programmadoelen hebben we een specifieke monitoringmethodiek ontwikkeld. Voor elk project maakten we een inschatting van hoe het project gaat bijdragen aan de programmadoelen. Met de ontwikkelde set monitoringindicatoren kunnen we de 'outcome' van de projecten onderbouwen.

⁵ Brainport Bereikbaar, Slimmer op Weg-jaarprogramma Brainport Bereikbaar 2022

Figuur 5: Ambities en operationele doelen Brainport Bereikbaar

4. Versterken uitvoeringskracht

Ook de eerder geformuleerde uitgangspunten voor het programma Brainport Bereikbaar blijven gehandhaafd. In 2023 leggen we nog meer nadruk op het versterken van de uitvoeringskracht. We zorgen er ook voor dat projecten een gerichte impact hebben op een of meer van de programmadoelen. De uitgangspunten:

1. Het programma is gericht op slimme mobiliteitsoplossingen om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren.

2. Wanneer 'slim' hand in hand gaat met duurzaamheid, leefbaarheid en/of veiligheid is dat een pré.

3. De aanleg van fysieke infrastructuur wordt in beginsel niet gefinancierd vanuit het programma (bijv. aanleg doorfietsroutes). De afstemming en regie op de uitvoering van (kleinschalige) infraprojecten valt wel binnen de scope (bijv. realisatie mobiliteitshubs, afstemming fietsstimulerings-aanleg fietsroutes-fietscampagnes).

4. De projecten dragen bij aan de strategische programmadoelen die zijn geconcretiseerd. Elk project moet impact hebben op 1 of meer van de programmadoelen.

5. We denken en doen alles vanuit de triple helix: de samenwerking van overheden, kenniswereld en bedrijfsleven is juist in Zuidoost-Brabant krachtig én een marktkans. Daarnaast betrekken we de diverse reizigersgroepen rechtstreeks via de gedrags- en werkgeversaanpak.

6. We maken optimaal gebruik van nieuwe technologie en datatoepassingen, brengen innovaties in praktijk en zorgen voor zichtbaarheid op straat.

7. We werken volgens de lagenbenadering: verleiden tot ander mobiliteitsgedrag, slimme diensten aanbieden (mobiliteit, vervoer, verkeer), optimaal gebruik maken van bestaande infrastructuur en gericht aanleggen van (kleinschalige) infrastructuur (mobiliteitshubs, fietsroutes).

8. Reizigers en vervoerders moeten kunnen kiezen en combineren: we dragen bij aan multi-mobiliteit, aan slimme mobiliteitshubs (regionaal, lokaal) en andere maatwerkoplossingen.

9. Het programma is adaptief en we spelen maximaal in op initiatieven vanuit markt en samenleving. Ook anticiperen we direct op veranderd werk- en reisgedrag als gevolg van de covid crisis.

10. Het programma draagt bij aan reizigersgemak en bereikbaarheid in de hele regio. Pilots en praktijken die goed werken worden zoveel mogelijk opgeschaald. Verder omarmen we projecten die impact hebben op de doelen, die communicatief zijn en waar de energie van ondernemers op zit.

4.1. Leerpunten 2022

De uitvoering van het programma in 2022 leverde een aantal gerichte leerpunten op, die we oppakken in 2023:

- De inhuur van expertise en het uitrollen van innovatieve producten en diensten kosten relatief veel tijd door aanbestedings- en privacy-procedures en financiële afspraken. We hebben de planning van de projecten hierop aangepast.
- De werkgeversaankpakken komen goed van de grond, ook door de constructieve samenwerking met Brabants Mobiliteitsnetwerk (BMN). De aanpak is wel erg arbeidsintensief. We continueren de aanpak in 2023 (vijf prioriteiten), maar zijn selectief in uitbreidingen naar andere delen van de Brainportregio.
- De inbreng vanuit de gemeenten in de diverse projecten blijft beperkt. Dat komt deels door het ontbreken van specifieke kennis en deels door tijdgebrek/onvoldoende menskracht. Ook onvoldoende betrokkenheid/prioriteit voor de regiobrede projecten van Brainport Bereikbaar speelt een rol. Voor 2023 betrekken we vooral die gemeenten waar wel ruimte/prioriteit is voor inbreng bij de diverse projecten. Die gemeenten krijgen een actieve rol in de projectteams. Natuurlijk blijven we alle 21 gemeenten informeren over de voortgang van de projecten.
- De samenwerking met SmartwayZ.NL versterken we op twee punten. We brengen de kennis en ervaring van de Shared Services van SmartwayZ.NL nog gericht in: gedragsaanpak, werkgeversaankpak, slimme logistiek en verkeersmanagement. Daarnaast leveren we concrete producten/maatregelen slimme mobiliteit voor de diverse Corridor-aanpakken (randweg A2, A67, InnoVA58). Dit is vooral belangrijk gelet op vertragingen op de diverse corridorprojecten door het stikstofdossier en de beperkte budgetten voor inframaatregelen.
- Eerste ervaringen met resultaten op straat laten zien dat als je iets 'voorstelbaar' maakt, de kans groeit dat het initiatief daarna gaat vliegen. Bijvoorbeeld een liftzuil. Zolang dat een woord is kan je er nog alle kanten mee uit, maar raakt het ook niet echt. Zodra je een mock-up maakt en op straat zet, gaan mensen reageren, kun je leren en draag je daadwerkelijk bij aan verandering.
- Als je projectleiders binnen een programma frequent bij elkaar brengt, ontstaat de broodnodige samenhang in je programma. Dat is afgelopen jaar nog sterker gebleken dan in het opstartjaar. We proberen een goede samenwerklocatie te vinden in plaats van enkel een overleglocatie.
- Wij selecteren onze projectleiders op hun kwaliteit als projectmanager en ondersteunen hen vanuit het regieteam met name op samenhang Tijd-Geld-Kwaliteit.

4.2. Verbinding op inhoud

In het programma onderscheiden we drie verbindende projecten: de werkgeversaanpak, structurele gedragsverandering en data. Deze zorgen voor extra verbindingen tussen de individuele projecten van Brainport Bereikbaar (Figuur 6). Accenten in 2023 zijn:

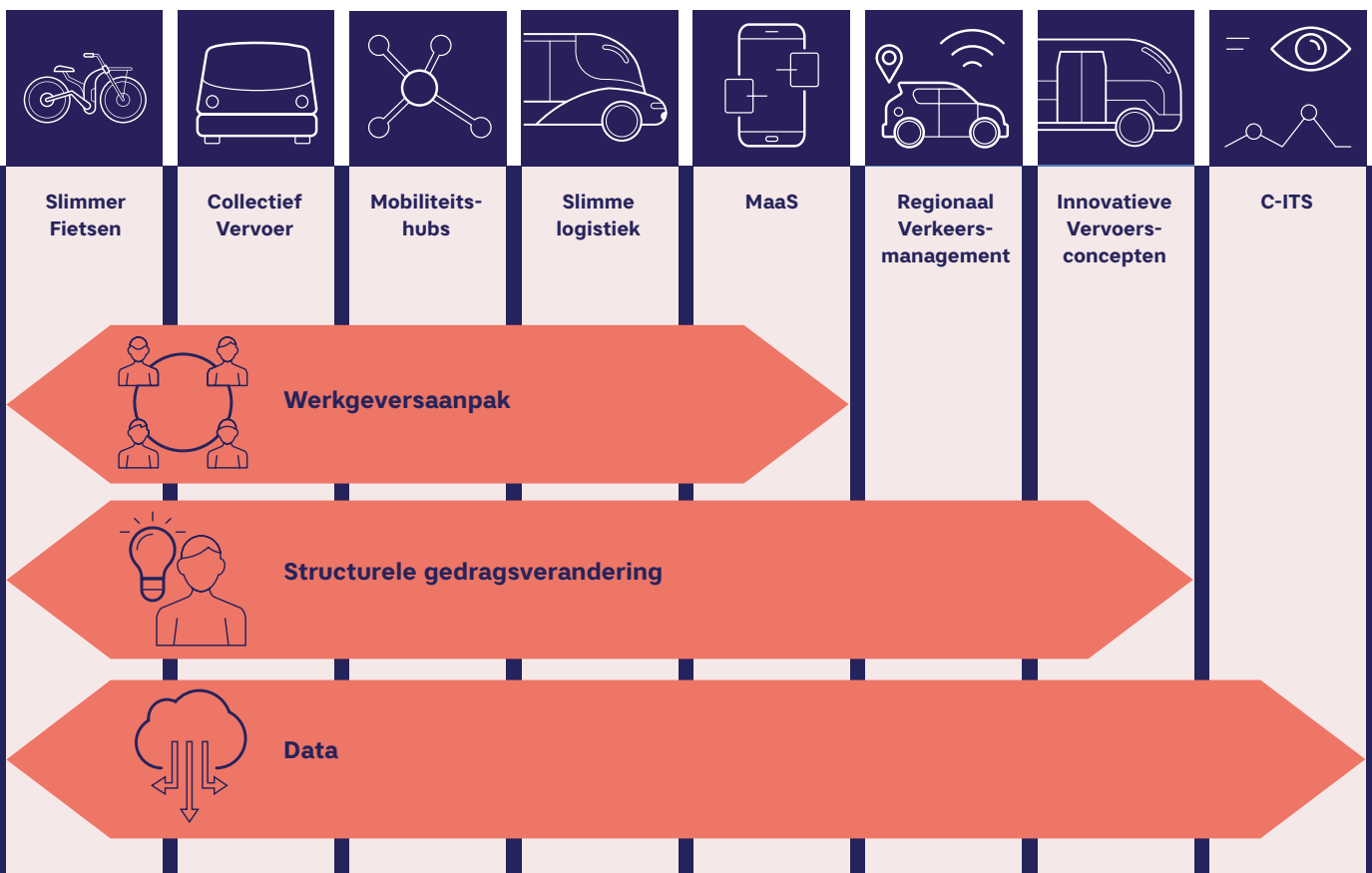
- Gericht aanbieden van specifieke mobiliteits- en vervoerdiensten aan met name grote werkgevers, vastgelegd in mobiliteitsdeals (zie 4.3.).
- Versterking samenhang tussen de diverse projecten gericht op innovatieve vormen van collectief vervoer (collectief besloten vervoer, deeltaxi 2.0, F'kes meerijden en Samenrijden).
- Versterking samenhang Opschaling MaaS en lokale mobiliteitshubs/ deelmobiliteit.
- Inbreng projectleiders in maatregelen op corridors (gedragscampagnes, werkgeversaanpak, collectief besloten vervoer, slimme logistiek, hubs).

4.3. Mobiliteitsdeals Brainport Bereikbaar

Mobiliteitsmaatregelen en producten en diensten hebben effect op werklocaties, stadscentra, corridors en/of subregio's. Brainport Bereikbaar maakt samen met BMN, overheden en werkgevers afspraken over de inzet en het gebruik van verschillende producten en diensten. Waar nodig worden deze aangevuld met afspraken over infrastructuur voor de korte termijn. Het totaal wordt vastgelegd in een mobiliteitsdeal. De mobiliteitsmakelaars van Brainport Bereikbaar zijn de regisseurs van deze mobiliteitsdeals.

Mobiliteitsdeals leveren meerwaarde op voor zowel overheden en werkgevers, maar vooral voor de reizigers. De inhoud van een mobiliteitsdeal omvat tenminste:

- Systematische mobiliteitsscans bij de betrokken werkgevers die vertaald worden naar concrete reisadviezen aan de werknemers.

Figuur 6: Verbinding op inhoud

- Gezamenlijke uitvoeringsagenda met duidelijke taak- en rolverdeling tussen werkgevers, overheden en eventueel andere stakeholders met uitvoeringsacties gericht op de forensen.
- Gezamenlijke investering in uitvoeringsacties 2022-2026 (menskracht, financiën, communicatie). Zoals structureel meer thuiswerken, spreiden van reistijden, inzet fietsstimulering, beperking autogebruik/gericht parkeren, realisatie mobiliteitshubs, samenrijden, toepassing MaaS). Deze acties hebben direct meerwaarde voor de forensen.
- Gezamenlijke monitoring, voortgangsbewaking en benchmarking.

De voorbereiding en uitvoering van deze mobiliteitsdeals kost tijd en zijn eind 2023 dan ook niet afgerond. Daarom stellen we voor om de werkgeversaanpak en realisatie van mobiliteitsdeals te continueren na 2023.

Voor 2023 geven we prioriteit aan de mobiliteitsdeals voor Eindhoven Noordwest (in uitvoering), Eindhoven-centrum bezoekers (gestart november 2022), Eindhoven-centrum forensen met accent op Onderwijsaanpak (in voorbereiding), subregio De Kempen en corridor A67.

4.4. Innovatie als ontwikkelmotor

Flexibiliteit en het innovatieve karakter van projecten zijn kenmerkend voor ons programma. SmartwayZ.NL bereidt de innovatie voor. Ontwikkelde ideeën kunnen vervolgens in de Brainportregio worden uitgerold en opgeschaald.

Speerpunten in 2023 zijn:

- Betrekken startups uit Mobility Lab in de projecten van Brainport Bereikbaar.
- Betrekken TU Eindhoven bij het toepassen van innovaties als onderdeel van een Brainport Bereikbaar-project (app's, minor BUAs logistiek).

- Doorvertaling resultaten van teams Innovatie en Shared Services van SmartwayZ.NL naar projecten Brainport Bereikbaar.

4.5. Impact op lokaal en gemeentelijk niveau

Al onze producten en diensten ontwikkelen we zo dat deze toegepast kunnen worden op regionale schaal. De uitrol voor de hele Brainportregio zal met name na 2023 plaatsvinden. De doorwerking op gemeentelijke schaal is voor alle 21 gemeenten aan de orde:

- Gedragscampagnes gericht op alle inwoners, forensen, bezoekers en studenten (BB-1);
- Met de 21 gemeenten – in hun rol als werkgever – worden afspraken gemaakt om te komen tot minder reizen, meer spreiden en duurzamer rijden (BB-2/BB-5);
- Forensen uit alle gemeenten bieden we een alternatief voor de auto door innovatieve diensten als collectief vervoer (BB-3), F'kes meerijden (BB-4.c) en Samen rijden (BB-4.d);
- Innovatieve vormen van het bevorderen van de doorstroming (C-ITS BB-6) is beschikbaar voor alle gemeenten;
- Inwoners bieden we in veel gemeenten een alternatieve vervoersoptie (in plaats van autogebruik) via het regionale netwerk van lokale mobiliteitshubs (BB-9.b);
- Via fietsenwinkels in de gehele Brainportregio worden inwoners gestimuleerd om een e-bike te proberen. In aanvulling hierop voeren we regiobreed een fietsstimuleringscampagne (BB-8);
- De resultaten van regionaal verkeersmanagement (BB-10) zullen in eerste instantie worden ingezet in gemeenten/corridors met veel congestie, maar zijn opschaalbaar naar de gehele regio.

5. De uitvoering in 2023-2026

5.1. De kernprojecten

De projecten van Brainport Bereikbaar zijn in 2022 verder in voorbereiding en uitvoering gekomen⁷. Alle projecten worden in 2023 voortgezet, met een aantal aanscherpingen. Ook zijn er nieuwe deelprojecten in voorbereiding (zie 5.2.).

Structurele Gedragsverandering

Kernresultaten 2022

- Start customer journeys.
- Opzet gedragspilots.
- Opzet en start overkoepelende gedragscampagne.
- Input gedrag in mobiliteitshub Te Veld.

Speerpunten 2023

- Alle inzichten customer journeys zijn beschikbaar.
- Uitvoering tientallen gedragspilots.
- Campagne Gedragsverandering operationeel en zichtbaar.
- Ondersteuning projecten Mobiliteitsdoos woonwijken en lokale hubs.

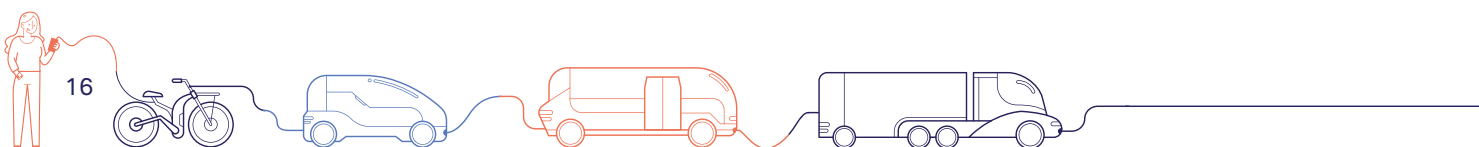
Werkgeversaankpak

Kernresultaten 2022

- Toolbox mobiliteitsmakelaars gereed (mobiliteitswaaier).
- Mobiliteitscans (Mobility Label) uitgevoerd gericht op 9.800 werknemers.
- Invoering CRM-systeem voor monitoring afspraken werkgevers.
- Start eerste uitwerking mobiliteitsindex in samenwerking met BMN.
- Eindhoven Noord-West: mobiliteitsdeal in uitvoering/3 themagroepen werkgevers, gerichte campagne hinder inbouw tunnel N2 onder A2, start e-bikeprobeeracties, eerste afspraken meer thuiswerken en spreiden. Eindhoven-binnenstad: mobiliteitsdeal voorbereid en getekend (november 2022), uitvoeringsacties 2023 ingepland, separate deal met PSV i.v. Eindhoven-centrum forensen: afspraken met werkgevers i.v., separate opzet Onderwijsaanpak, mobiliteitsdeal i.v. (Q1-2023?). A67: twee bijeenkomsten en mobiliteitsbeurs werkgevers De Run, afspraken ASML over delen informatie, fietsstimuleringsactie, fietsapp (voorjaar 2023), samenrijden, mobiliteitsdeal De Run i.v. (eerste helft 2023). Andere community's langs A67 zijn benaderd.
- Regio de Kempen: groot aantal werkgevers benaderd en gescand, mobiliteitsdeal i.v. (eerste helft 2023).
- Idee-uitwerking Onderwijsaanpak Studenten en scholieren brainportregio (fiets- en OV-impuls).

Speerpunten 2023

- Alle aangesloten werkgevers vastgelegd in mobiliteitscans en website bereikbaarheid forensen gereed.
- CRM-bestand compleet en gekoppeld aan M&E-Brainport Bereikbaar.
- Eindhoven Noordwest: uitvoering acties uit mobiliteitsdeal.
- Eindhoven Binnenstad: uitvoering mobiliteitsdeal + acties Binnenstad-bezoekers, specifieke acties PSV in uitvoering.
- Eindhoven Centrum: mobiliteitsdeal grote werkgevers centrum en uitvoering acties.

- Corridor A67: uitvoeren werkgeversacties op De Run-plus, High Tech Campus, Deurne, Geldrop en Bedrijventerrein ZuidOost Brabant. Mobiliteitsdeal De Run-plus/ASML e.a. als vervolg op maatregelenpakket De Run.
- Regio Kempen: uitvoering werkgeversacties bij aantal MKB-bedrijven.
- Data en monitoring van maatregelen bij werkgevers zijn vastgelegd, o.a. met de ontwikkelde werkgeversindex van BMN.
- Starten met nieuwe deelproject Onderwijsaanpak: PvA en opdracht proeftuin, drie interventies/pilots proeftuin gereed, PvA Onderwijsaanpak 2024-2026.

Collectief (besloten) Vervoer

Kernresultaten 2022

- Afronding en evaluatie testritten.
- Route en halteverkenning twee pilotroutes 's-Hertogenbosch-Eindhoven/De Run(A2) en Uden-Eindhoven/De Run (A50).
- Businesscase collectief besloten vervoer voor ASML uitgewerkt, inclusief afspraken overheden en vervoerders, uitstel door Program Board ASML (najaar 2022).
- Overleggen en startafspraken met > tien werkgevers en gemeenten voor pilots BusinessLine.

Speerpunten 2023

- Voorbereiden realisatieplannen inclusief BuCa voor minimaal drie vervoerlijnen. Start pilots tweede helft 2023.
- Realisatie randvoorwaarden BusinessLine (afspraken werkgevers, haltevoorzieningen, Bus op Vluchtstrook).
- Uitrol en promotie van de BusinessLine.

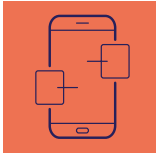
Innovatieve Vervoersconcepten

Kernresultaten 2022

- Fabulos X: discussiedocument visievorming Fabulos phase X, PvA en inkoopstrategie in afrondingsfase, test Fabulos op Automotive Campus.
- Deeltaxi 2.0: scans uitgevoerd tien bedrijven BZOB en ziekenhuis, kansrijkheid deeltaxi 2.0 voor deze locaties bepaald, breed onderzoek naar de behoefte aan openbaar toegankelijk vervoer in Helmond.
- Samenrijden: doorstart mobiliteitsconcept F'kes meerijden (innovatief lifters-concept), testversie liftzuil gereed, plan voor uitrol en aanbesteding gereed.

Speerpunten 2023

- Fabulos: voorbereiden en uitvoeren praktijkproef shuttle-acceptatie: de doorontwikkeling van het concept Fabulos met CCAM-shuttles verloopt traag. Voorstel is om dit deelproject in 2023 wel zelfstandig door te laten gaan en een aantal acties met bestaand budget af te ronden binnen het programma Brainport Bereikbaar.
- Deeltaxi 2.0: oplevering uitvoeringsplan deeltaxi 2.0, besluitvorming openbaar toegankelijk vervoer Helmond (en regio), start praktijkproeven, onderzoek potentieel van deeltaxi en toekomstig effect op modal split. Gelet op nauwe samenhang met OV-beleid van de provincie moet in 2023 nadere focus aangebracht worden in dit deelproject.
- Samenrijden: eerste uitrol testversie F'kes meerijden naar zes locaties in De Kempen, uitrolplan 2024-2026. Naast F'kes meerijden starten we in 2023 met een nieuwe dienst "samen-rijden" als deelproduct van de werkgeversaanpak. We starten daarmee op de corridor A67.

Mobility as a Service (MaaS opschaling)

Kernresultaten 2022

- Afgerond: grootschalige pilot bij ASML/Gemeente Eindhoven.
- Afgerond: PvA voor inzet MaaS bij woon-werkverkeer MRE-gemeenten inclusief intentieverklaring van een koplopergroep van zes gemeenten.
- Afgerond: keuze kleinschalige pilots MaaS bij werkgevers en aanbieder.

Speerpunten 2023

- Aanbestedingstraject collectieve inzet MaaS bij alle MRE-gemeenten, implementatie in 2024 e.v.
- Uitvoering vijf tot zes kleinschalige pilots bij koplopergroep gemeenten met inzet van MaaS-app/kaart en deelmobiliteit voor zakelijke reizen.
- Uitvoering en evaluatie pilots (zes maanden) bij testgroepen 10-100 werknemers van private werkgevers.

Coöperatieve Intelligente Transport Systemen (c-ITS)

Kernresultaten 2022

- Keuze ITS Ring Eindhoven is afgerond. Planning in voorbereiding.
- Lokaal systeem doorstroming Helmond gereed/aanbesteding netwerk vrijwel rond.
- Gereed: groene golf ambulance.
- ISA-retrofit voor Helmond operationeel/Eindhoven in voorbereiding.
- Locatie en offertes groene golf fietsers gereed/uitvoering in 2023.
- Gereed: overzicht c-ITS.

Speerpunten 2023

- Toepassing ITS-applicaties Ring Eindhoven.
- Optimalisatie doorstroming/groene golf Helmond.
- Groene golf hulpdiensten (speerpunt brandweer).
- Uitrol ISA in 10 voertuigen in Brainport Regio.
- Pilot Groene Golf fietsers Eindhoven.

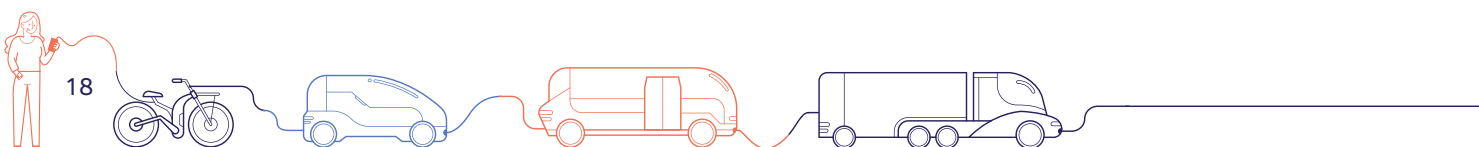
Slimme Logistiek

Kernresultaten 2022

- Realisatie en opening bouwhub Eindhoven.
- Pilot datadelen bouwlogistiek.
- Plan van aanpak gereed voor afvallogistiek Brainport Smart District.
- Start minor last mile logistiek voor studenten BUAs.
- Start plan van aanpak en advisering vijf logistieke bedrijven voor facilitaire logistiek.
- Plan van aanpak gereed voor routeinformatie vrachtverkeer Brainport.

Speerpunten 2023

- Implementatieplan Zero Emissie Stadslogistiek Eindhoven.
- Realisatie facilitaire hubs.
- Dataverzameling en aanpassing borden vrachtverkeer.
- Afspraken werkgevers verhoging beladingsgraad.
- Smart Logistics maatregelen corridor A67.

Slimmer Fietsen

Kernresultaten 2022

- Versnelling in uitvoering uitrolstrategie fietsstimulering (productontwikkeling, contracteren dienstverleners, verbreding fietsteam BB).
- Start e-bikeprobeeractie vanaf najaar 2022, vooral bij koploper-werkgevers.
- Overeenkomst Ons Brabant Fietst, start eerste grootschalige fietscampagnes.
- Gerichte campagne tijdens hindeperiode inbouw tunnel N2 onder A2 (medio 2022).
- Start ontwikkeling en aanbesteding fietsapp + challenges werkgevers. Sterk vertraagd door procedures inkoop, privacy, informatiebeveiliging en ethiek. Lancering gepland Q1-2023.
- Ontsluiten van fietskennis.

Speerpunten 2023

- Continueren ebike-probeeracties via werkgevers en fietswinkels.
- Lancering fietsapp Brainport Bereikbaar, vooral bij koploper-werkgevers.
- Start publiekscampagnes in samenwerking met Ons Brabant Fietst.
- Inbreng routeboek en toolbox fietsstimulering in werkgeversaanpak.
- Ontwikkeling nieuwe fietsproposities samen met Mobility Lab.
- Fietsessies in de regio om technische innovatie te stimuleren.
- Input fietsdata bij ontwikkeling VRI's.
- Afstemming fietsstimuleringsacties bij realiseren regionale fietsroutes.

Regionale en lokale mobiliteitshubs

Kernresultaten 2022

- Voorbereiding zes regionale mobiliteitshubs (figuur 4), waarvan er drie tot vier gepland zijn om te worden gerealiseerd in 2025.
- Projectleider is gestart met verkenning initiatieven lokale mobiliteitshubs/deelmobiliteit in de regio. Contouren tactisch ontwikkelplan gereed inclusief kansrijkheid feederroutes.

Speerpunten 2023

- Uitwerking drie tot vier regionale mobiliteitshubs van verkenning naar voorbereiding realisatiefase, inclusief afstemming aanbod BB-diensten/producten op deze regionale hubs.
- Afronding tactisch ontwikkelplan en roadmap voor pilots lokale hubs/deelmobiliteit.
- Uitvoering en realisatie pilots lokale mobiliteitshubs/deelmobiliteit, onder andere bij OV-haltes.
- Voorstel uitvoerings- en beheersorganisatie mobiliteitshubs.

Regionaal verkeersmanagement

Kernresultaten 2022

- Plan opgesteld voor regionaal verkeersmanagement.

Speerpunten 2023

- Vertaling MMNK naar concrete waardes.
- Controleren werking 40 VRI op MMNK en waar mogelijk aanpassen.
- Actief data delen over gewenst gebruik wegennet.
- Digitaliseren U-routes.
- Ontsluiten verkeerslichten naar dataportaal en verkeerscentrales.
- Gezamenlijke aanpak op doseren voor drie routes.
- Gerichte inzet verkeerscentrale ZN op regionaal wegennet.
- Gerichte inzet serviceproviders op regionaal wegennet.
- Pilot vrachtwagenprioriteit pelotons.
- Pilot prioriteit collectief vervoer.
- Pilot fietsapps.
- Pilot Groene golf fiets.

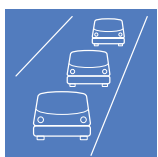
Data

Kernresultaten 2022

- Verzameling en beheren data voor Monitoring & Evaluatie Brainport Bereikbaar.
- Dataverzameling en interpretatie van mobiliteitsscans voor aantal projecten (werkgeversaanpak, corridor A67, fietsdata).
- Mijn Regio Routes: opzet gericht reizigersonderzoek onder paar duizend gebruikers van regioroutes (opzet panel, introductie reisapp, reisadviezen).

Speerpunten 2023

- Start uitrol MijnRegioRoutes met een gerichte reizigersgroep en reisapp.
- Operationeel krijgen van dataverzameling en databeheer voor monitoring en dashboard M&E.
- Dataverzameling en beheer voor aantal Brainport Bereikbaar-projecten.

Slimme Mobiliteit Corridor A67

Kernresultaten 2022

- De uitvoering van de customer journeys uit de uitvoeringsagenda van gedragsverandering.
- User stories zijn uitgewerkt.
- De eerste tien mobiliteitsscans bij werkgevers zijn uitgevoerd.
- 'Thuiswerken waar mogelijk, minimaal 1 dag per week' wordt actief gepromoot bij alle werkgevers waarmee gesprekken plaatsvinden.
- Voorbereiding van implementatie van fietsstimulering bij de eerste werkgevers is afgerond.
- Mogelijkheden voor lokale en wijk-hubs in relevante gemeenten zijn geïnventariseerd.
- Mogelijkheden voor opschaling van MaaS bij relevante gemeenten, in samenhang met relevante bedrijven zijn verkend.
- Mogelijkheden voor collectief (besloten) vervoerlijnen zijn verkend.
- Mogelijkheden voor slim beleid gericht op logistieke en vrachtvervoersstromen in relevante gemeenten zijn verkend.
- Pilots met samenrijden bij de eerste geïnteresseerde werkgevers zijn voorbereid.

Speerpunten 2023

- Opschalen van de resultaten uit 2022.
- Groot aantal verkenningen omzetten in concrete uitvoeringspilots/ toepassingen bij reizigersgroepen.
- Realisatie mobiliteitsdeals (De Run+, BZOB).
- Uitrol logistieke maatregelen.

5.2. Programmascope: verbreding en afstemming

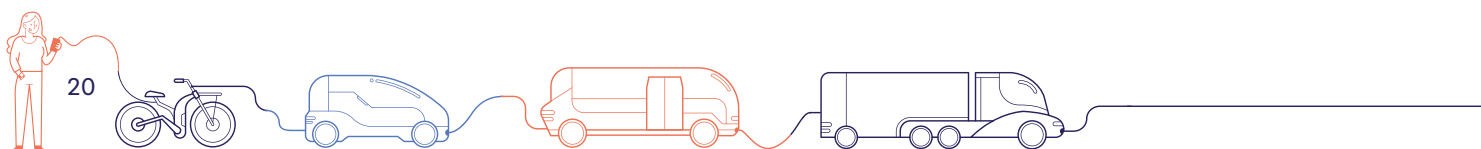
Corridors Randweg A2, A67 en InnoVA58

Vanaf de start van Brainport Bereikbaar is het realiseren van maatregelen Slimme Mobiliteit op de Randweg A2 als corridor in scope. Concreet betekent dit dat de producten en diensten van de projecten Werkgeversaanpak, Collectief Besloten Vervoer, Fietsstimulering en Mobiliteitshubs gericht worden ingezet voor werkgevers en reizigers van de corridor Randweg A2.

In de loop van 2021 kwam daar de corridor A67 daarbij.

In 2022-2023 zet Brainport Bereikbaar op deze corridor producten en diensten in. Dit project heeft een aparte financiering vanuit SmartwayZ.NL. Speerpunten zijn de werkgeversaanpak De Run-Plus (ASML en andere bedrijven) en logistieke doorstroming. In ieder geval gaat het ook om de projecten Structurele Gedragsverandering, Werkgeversaanpak, Collectief Besloten Vervoer, MaaS, Slimme Logistiek, Slimmer Fietsen en mobiliteitshubs (lokaal en regionaal). Ook data-analyses staan centraal bij de maatregelen Slimme Mobiliteit corridor A67.

De uitvoering van infra maatregelen op de corridor A58 staan ter discussie. Vooral door vertraging als gevolg van

stikstofdossier, maar ook door nadere prioriteitsstelling in de investeringsbudgetten. Daarom is het projectteam InnovA58 in gesprek met Brainport Bereikbaar over mogelijke maatregelen slimme, duurzame mobiliteit op de A58 vanaf 2023.

Onderwijsaanpak

Diverse mbo- en Hoger Onderwijsinstellingen in Eindhoven en Helmond werken aan verduurzamen van het reisgedrag van hun medewerkers en studenten. De insteek is om te komen tot meer spreiding van reizigers in het openbaar vervoer in combinatie met slim roosteren. Ook zetten de onderwijsinstellingen in op afname autogebruik door studenten door de inzet van alternatieven (fiets, OV, deelmobiliteit). Daarom is er vanuit de provincie een eerste verkenning gedaan en overleg gevoerd met de OV-vervoerders voor een Onderwijsaanpak in Brabant en in de Brainportregio in het bijzonder.

Voor 2023 zet Brainport Bereikbaar in op het bundelen van de diverse initiatieven en de samenwerking met stakeholders met een apart deelproject Onderwijsaanpak. Dit positioneren we als een onderdeel van de werkgeversaankpak. We starten met een Onderwijsaanpak in de regio Eindhoven en focussen op concrete afspraken over fietsstimulering, verhoging gebruik OV, spreiden van de lestijden en hybride werken.

Met het BB-project Slimmer Fietsen geven we in 2023 een forse impuls en versnelling in fietsstimulering (zie 5.1). Voor de effectiviteit van de inspanningen is het van groot belang om de afstemming en integratie te zoeken met de infrastructurele fietsprojecten in de regio. In 2022 is de ambitie voor een netwerk van (snel)fietsroutes in de Brainportregio vastgelegd. MRE heeft hierbij de regie in de uitrol en financiering door gemeenten en/of derden. Versterking kan vooral plaatsvinden door de inzet van fietsstimuleringscampagnes bij de opening van een nieuwe fietsroute. Een fietsteam Brainport kan eventueel ook in het programmabureau van Brainport Bereikbaar ingebed worden. Dit besluit kan genomen worden bij de herijking van de governance van de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant.

Regionaal Mobiliteitsprogramma

De Metropoolregio Eindhoven en de provincie Noord-Brabant stellen jaarlijks een Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) voor de Brainportregio vast. Onder op basis van voorstellen en ideeën vanuit de gemeenten. Voor 2023 staan alle projecten van Brainport Bereikbaar in het RMP. Het programmabureau van Brainport Bereikbaar zorgt

voor de uitvoering van dit onderdeel van het RMP. Nieuwe ideeën voor regiobrede uitvoeringsprojecten op het gebied van slimme, duurzame mobiliteit kunnen vanuit het RMP ondergebracht worden binnen de organisatie van Brainport Bereikbaar. Daarmee kunnen we de effectiviteit van alle inspanningen optimaliseren.

5.3. Doorkijk 2024-2026

In de plannen van aanpak voor 2023 hebben onze projectleiders een doorkijk gegeven over het vervolg van hun projecten in 2024-2026. Een aantal projecten is namelijk eind 2023 nog niet klaar en een vervolg is nodig om de beoogde outcome van het programma te kunnen realiseren. Ook vanuit de bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant en SmartwayZ.NL zijn er signalen om de krachtenbundeling Smart Mobility na 2023 te continueren. Een meerjarig budget is hiervoor gewenst, omdat mobiliteitstransitie en gedragsveranderingen trajecten zijn van een lange adem. Op dit moment gaat het in ieder geval om de volgende projecten:

- Werkgeversaankpak, vooral de uitbreiding naar andere regio's/corridors, en Onderwijsaanpak.
- Collectief Besloten Vervoer, mits er financiële besluiten genomen worden in 2023.
- Samenrijden.
- Opschaling MaaS.
- Logistieke maatregelen (corridors, zero-emissie stadslogistiek).
- Slimmer Fietsen (campagnes, acties werkgevers).
- Realisatie regionale mobiliteitshubs en netwerk lokale hubs/deelmobiliteit.
- Regiobreed C-ITS en strategisch verkeersmanagement.
- Data-analyses/effectmonitoring.

PoHo MRE Mobiliteit en programmaraad SmartwayZ.NL hebben eind 2022 ingestemd met het aanbod dat Brainport Bereikbaar een voorstel uitwerkt voor het vervolg van Brainport Bereikbaar voor de periode 2024-2026. Een eerste inschatting van de kosten voor zo'n vervolgtraject komt uit op circa 10 tot 12 miljoen voor de periode 2024-2026 (exclusief o.a. maatregelen werkgevers, exploitatie collectief vervoer, aanlegkosten hubs, inkoop aanbod deelmobiliteit).

De afspraak is dat medio 2023 een principebesluit wordt genomen over het vervolg van Brainport Bereikbaar na 2023. Dit voorstel wordt uitgewerkt in samenhang met de besluitvorming over het vervolg van de krachtenbundeling smart mobility Zuid-Nederland in het kader van de strategische heroriëntatie van SmartwayZ.NL. Ook vindt afstemming plaats met het nieuw op te richten programmabureau mobiliteit MRE over dit voorstel.

6. Monitoring en effecten

Door een goede monitoring en evaluatie (M&E) kunnen we het programma beter vormgeven (de goede dingen doen) en efficiënter werken (de dingen goed doen). M&E geeft inzicht in de realisatie van de doelen (monitoring) en de bijdrage die projecten hieraan leveren (evaluatie). Monitoring en evaluatie gebeurt zowel vooraf (ex ante), tijdens (ex durante) als achteraf (ex post). Dit vindt plaats op het niveau van het programma, de gebieden en de projecten.

6.1. Eerste output

Hoewel 2022 voornamelijk in het teken stond van voorbereiden, werden ook de eerste projectresultaten zichtbaar. De belangrijkste prestaties per project hebben we opgesomd in hoofdstuk 5. De voortgang per project is te volgen via het monitoringsdashboard van Brainport Bereikbaar. Zo hebben we steeds inzicht in de resultaten van Brainport Bereikbaar en eventuele sturingsmogelijkheden.

6.2. Effectmetingen/outcome

De output van de projecten moet uiteindelijk leiden tot outcome: effecten op de programmadoelen. Hoe deze effecten bepaald worden, dat verschilt per project. Waar mogelijk meten we deze in samenhang en daarbij controleren we op autonome ontwikkelingen. Daarom voeren we in 2023 een grote effectmeting uit onder

forenzen en inwoners in de regio. Zo kunnen we zien wat de impact was van onze verschillende activiteiten. Daarnaast kunnen we op projectniveau aanvullende kleinere evaluaties uitvoeren om de effecten te bepalen. In het monitoringsplan hebben we de aanpak verder uitgewerkt en per project het verwachte effect op de doelen op hoofdlijnen inzichtelijk gemaakt. Naarmate projecten concreter worden, kunnen ook de verwachtingen worden aangescherpt.

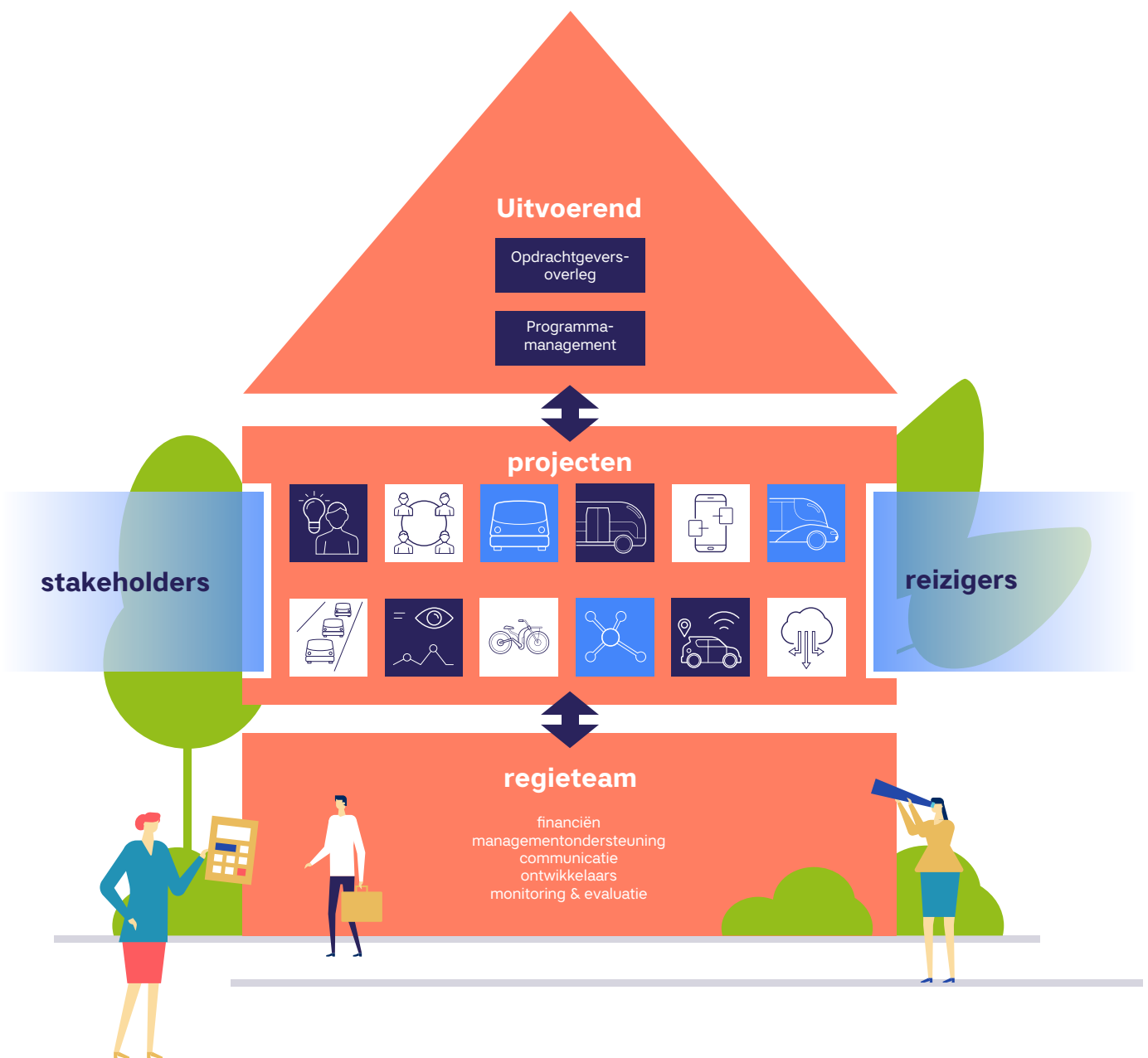
6.3. Trendmonitoring

Om het meten van de effecten van Brainport Bereikbaar te ondersteunen en nieuwe kansen en eventuele knelpunten te signaleren, is het van groot belang om relevante trends voor mobiliteit in de regio te volgen. Met het monitoringsdashboard wordt daarom een groot aantal trends gevolgd en periodiek geactualiseerd.

7. De organisatie

In 2022 hebben we de programma-organisatie en projectteams versterkt. Ook hebben we de afstemming met de teams van SmartwayZ.NL geïntensiveerd. Tot slot hebben we gerichte acties uitgevoerd om gemeenten beter te betrekken bij de diverse projecten. De organisatie staat daarmee als een huis (Figuur 7).

Figuur 7: Organisatie Brainport Bereikbaar

7.1. Het programmabureau

Het programmabureau van Brainport Bereikbaar bestaat uit een compact regieteam (overkoepelende taken) dat intensief samenwerkt met de diverse projectleiders. Door gerichte marketing en communicatie wordt het programmabureau ook steeds meer herkend als de uitvoeringsorganisatie voor regiobrede uitvoeringsprojecten voor slimme, duurzame mobiliteit in de Brainport.

Accenten voor 2023 zijn:

- Intensiveren samenhang tussen de Brainport Bereikbaar-projecten.
- Voortgangsrapportages en monitoring resultaten (output en outcome).
- Website www.brainportbereikbaar.nl voor werkgevers en reizigers.
- Versterking mobiliteitsdeals en aanspreekpunt voor werkgevers.
- Besluitvorming over vervolg krachtenbundeling Slimme Mobiliteit Brainport en besluiten over taken/rollen programmabureau BB in vervolgtraject na 2023.

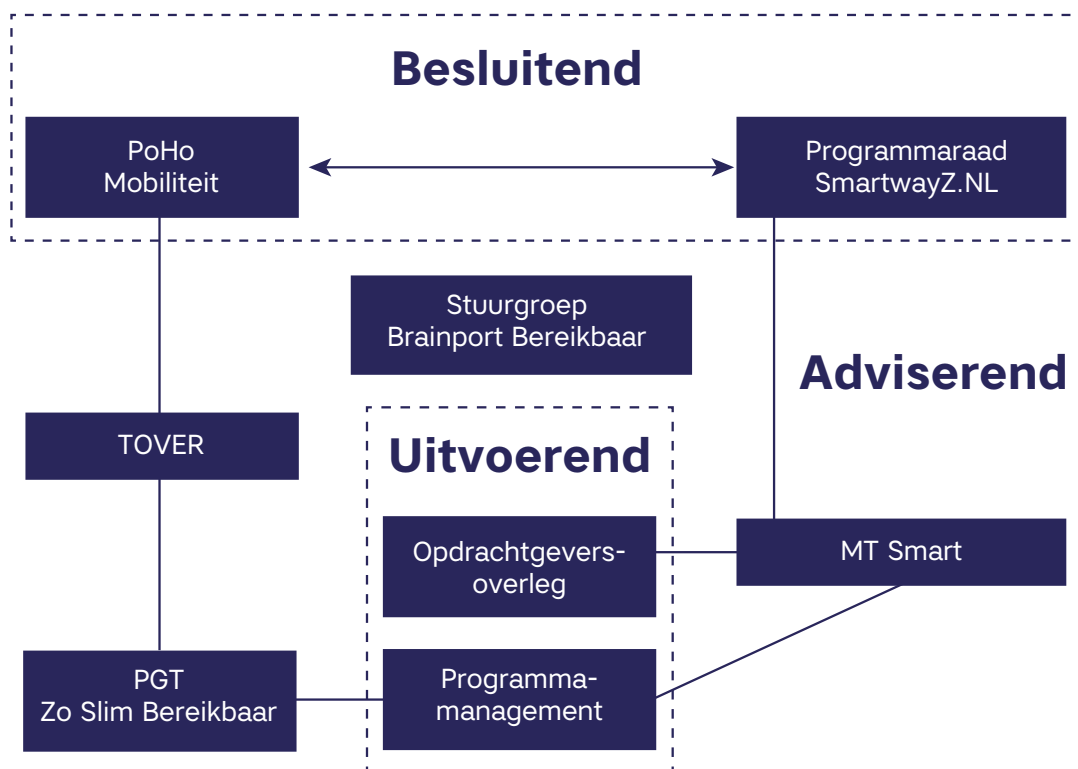
7.2. Governance

De programmaraad van SmartwayZ.NL en het PoHo Mobiliteit Zuidoost-Brabant zijn formeel de bestuurlijke opdrachtgevers voor de krachtenbundeling Smart Mobility op regionale schaal. Samen zijn ze eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het programma Brainport Bereikbaar.

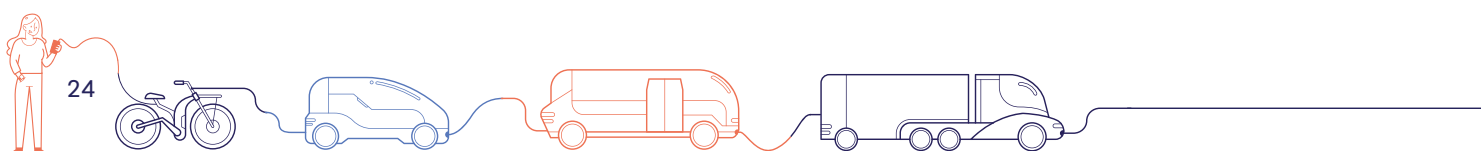
Op dit moment lopen er veel opdrachten en adviezen over de governance van SmartwayZ.NL na 2023, de opzet het programmabureau voor de bereikbaarheidsagenda in Zuidoost-Brabant/positie MRE en de organisatie voor de mobiliteitstransitie in Brainport. Los van de uitkomsten en besluitvorming van deze governance-discussies stellen we voor om de positie en taken van het programmabureau Brainport Bereikbaar te continueren voor 2024-2026.

Daarbij gaan we er van uit dat de huidige opdrachtgevers de krachtenbundeling Smart Mobility in de Brainportregio willen continueren.

Brainport Bereikbaar heeft een positie opgebouwd en wordt ook herkend als uitvoeringsorganisatie om invulling te geven aan deze krachtenbundeling. Daarbij is het

Figuur 8: Governance Brainport Bereikbaar

cruciaal dat we een uitvoeringsorganisatie zijn voor alle regiobrede acties op het gebied van Slimme Mobiliteit. Gezamenlijke opdrachtgevers blijven in ieder geval de programmaraad SmartwayZ.NL en PoHo mobiliteit Zuidoost-Brabant. Dekking van de kosten kan uit verschillende bronnen komen (zie hoofdstuk 8 financiën).

De ambtelijk opdrachtgever is de programmaleider Verkeer en Vervoer van de Gemeente Eindhoven (penvoerder programma Brainport Bereikbaar). Daar ligt ook het formele mandaat voor subsidieaanvragen en besluiten. De dagelijkse aansturing is de verantwoordelijkheid van de programmamanagers van Brainport Bereikbaar, begeleid door een ambtelijk opdrachtgeversoverleg en de stuurgroep Brainport Bereikbaar.

De strategische besluitvorming vindt plaats door de programmaraad SmartwayZ.NL en het PoHo Mobiliteit Zuidoost-Brabant. Zij besluiten op hoofdlijnen over de jaarprogramma's en inzet van financiële middelen voor Brainport Bereikbaar. Ook nemen zij de besluiten over het vervolgtraject van Brainport Bereikbaar na 2023.

OpdrachtGeversOverleg/ voortgangsrapportages

Voor een goede verbinding met de diverse organisaties en andere programma's is een periodiek, ambtelijk OpdrachtGeversOverleg (OGO) Brainport Bereikbaar ingesteld. Dit overleg fungeert als klankbord en opdrachtgeversgroep voor de programmamanagers. Naast de penvoerder van de gemeente Eindhoven (programmaleider Verkeer en Vervoer) nemen de gemeente Helmond (programmaleider Smart Mobility), programmateam ZOB (programma coördinator ZOB) en SmartwayZ.NL (plv. programmamanager/coördinator regio) deel in het OGO. Elk kwartaal bespreekt het OGO de voortgangsrapportages van Brainport Bereikbaar en stuurt het programma bij op kansen, risico's en inhoudelijke en financiële voortgang.

Stuurgroep Brainport Bereikbaar

De Stuurgroep heeft binnen Brainport Bereikbaar formeel geen besluitvormingsrol, maar functioneert als een bestuurlijk overlegplatform voor de bestuurlijke aansturing en begeleiding van het programma. Ook adviseert hij het PoHo-mobiliteit en de Programmaraad over de voortgang van het programma. Op dit moment zitten zes wethouders namens de regio in de stuurgroep en vier Triple Helix-partners (VNO-NCW, TU Eindhoven, Brainport Development en Hermes). Zij zijn de ambassadeurs van het programma, vormen een klankbord voor de programmamanagers en geven sturing op de uitvoering van het programma binnen de aangereikte kaders van PoHo-MRE en de programmaraad SmartwayZ.NL. Als opties voor versterking van de stuurgroep worden in 2023 voorstellen gedaan voor:

- Versterking verbinding Brainport Bereikbaar met acties binnen Brainport Development.
- Sterkere inbreng vanuit de werkgevers, bijv. door deelname/inbreng door een of meer grote werkgevers (ASML, BIC etc.) in de stuurgroep.
- Gerichte inbreng vanuit de provincie voor koppeling met de mobiliteitstransitie Brainport en provinciale opgaven Slimme en Duurzame Mobiliteit.
- Versterkte inbreng vanuit de gemeenten door de zes regionale wethouders meer in te zetten als ambassadeurs voor het programma Brainport Bereikbaar.

8. Financiën

De Programmaraad SmartwayZ.NL en PoHo Mobiliteit Zuidoost-Brabant hebben voor het programma Brainport Bereikbaar circa € 10 mln. gereserveerd voor de periode 2021-2023.

De gemeente Eindhoven heeft een extra 0,6 mln beschikbaar gesteld voor een impuls voor gedragsverandering van reizigers. Tenslotte is voor de Slimme Mobiliteit corridor A67 door SmartwayZ.NL een separaat bedrag van € 2,5 mln. beschikbaar gesteld tot eind 2023. Voor 2022 is gewerkt met een begroting van € 8.186.135. De begrote kosten voor 2022 zijn afgedekt uit het restantbudget van de begroting 2021 (€ 2.987.270) en bovengenoemde vier financieringsbronnen.

In 2022 hebben we fors geïnvesteerd in het voorbereiden en feitelijk realiseren van uitvoeringsprojecten. Ondanks de focus op de uitvoeringskracht is eind 2022 nog een bedrag van ca € 3,031 mln. beschikbaar uit de begroting van 2022. Belangrijkste oorzaken voor deze onderschrijding zijn:

- Procedures voor inkoop, aanbesteding, privacy en beveiliging van data vragen zeer veel overleg en vertragen het tempo van de uitvoeringsoperatie van Brainport Bereikbaar. Met de gemeente Eindhoven (penvoerder) wordt intensief overleg gevoerd om deze procedures zo kort mogelijk te krijgen.
- Door de covid-reisbeperkingen is een aantal projecten vertraagd in de eerste helft van 2022. Dit lijkt geen factor meer te zijn in 2023.
- Bij werkgevers zijn er kansen en komen gezamenlijke acties/mobiliteitsdeals langzaam van de grond. Tegelijkertijd zijn werkgevers nog afwachtend met het grootschalig toepassen van innovatieve diensten gericht op ander werk- en reisgedrag. Om die reden hebben we in 2023 hoge prioriteit bij de werkgeversaanpak en uitvoeren van mobiliteitsdeals.
- De projectteams zijn in 2022 versterkt en dit levert meer uitvoeringskracht op. Door beperkte menskracht bij gemeenten en beperkte beschikbaarheid bij externe adviseurs is een aantal projecten pas in de tweede helft van 2022 vol op tempo gekomen.

Een aantal projecten heeft voor 2023 (en doorkijk 2024-2026) een ambitieuze begroting opgesteld. Dat zou uitkomen op een totaalbegroting voor 2023 boven de 10 mln. Gelet op de ervaringen met onderschrijdingen hebben we besloten om een aantal projecten wel in de begroting op te nemen, maar voor 2023 te werken

met een taakstellend en lager budget dan in de plannen van aanpak is begroot. Dit geldt voor de projecten BB-3 Collectief Besloten Vervoer, BB- 4.a Fabulos X, BB-4.b Deeltaxi 2.0, BB-9 Slimme Logistiek en BB-10 regionaal verkeersmanagement. Voor deze projecten werken we met de al beschikbare budgetten en vragen we geen nieuw budget voor 2023 aan. Met de inzet van het restant aan budget uit 2022 en financiering vanuit bovengenoemde 4 financieringsbronnen komt de begroting voor 2023 uit op een totaalbedrag van € 7.470.392 mln. Voor de kostendekking 2023 hebben we de volgende verdeling aangehouden:

• Budget gemeente Eindhoven	€ 0,440 mln
• Budget slimme mobiliteit corridor A67	€ 1,533 mln
• Restant budget Brainport Bereikbaar 2022	€ 3,031 mln
• Subsidieaanvraag PoHo-mobiliteit ZOB 2023	€ 1,076 mln
• Cofinanciering Programmaraad SmartwayZ.NL 2023	€ 1,356 mln

Aan PoHo Mobiliteit MRE en programmaraad SmartwayZ.NL leggen we eind 2022/begin 2023 een voorstel voor cofinanciering 2023 voor. Op basis van de conceptbegroting (zie tabel) blijven we daarbij binnen de gemaakte afspraken over de reservering van ca. € 10 mln. voor de krachtenbundeling Smart Mobility in de Brainportregio 2021-2023.

Daarbij geven we ook aan dat medio 2023 aanvullende voorstellen mogelijk zijn voor begrotingsposten die nu nog PM zijn opgenomen. Ook doen we medio 2023 een concreet voorstel voor continuering van Brainport Bereikbaar na 2023 inclusief de daarvoor te reserveren budgetten in 2024-2026. Voor de projecten Fabulos X en Deeltaxi 2.0 wordt aanvullende financiering gezocht om de projectbegrotingen 2023 voor deze specifieke projecten rond te krijgen.

Het financiële overzicht voor het jaarprogramma Brainport Bereikbaar 2023 is in nevenstaande tabel qua begroting en kostendekking samengevat. Voor meer inzichten kunt u kijken naar de Plannen van Aanpak 2023, die als separate documenten beschikbaar zijn.

Project	Begroting 2022	Taakstellende begroting 2023	Restant 2022	Waarvan dekking Eindhoven	Waarvan dekking A67*	Bijdrage ZOB 2023	Bijdrage SmartwayZ.NL 2023
1. Gedragsverandering	€ 703.150	€ 311.578	€ -109.389	€ 150.000	€ 123.967	€ 73.500	€ 73.500
2. Werkgeversbenadering	€ 750.000	€ 1.003.556	€ 85.205		€ 413.555	€ 222.398	€ 282.398
2.b Onderwijsaanpak	€ -	€ 200.000	€ -			€ 100.000	€ 100.000
3. Collectief besloten vervoer	€ 651.000	€ 355.000	€ 355.000				
4a. IVC Fabulos**	€ 542.575	€ 472.575	€ 472.575				
4b. IVC Deeltaxi**	€ 340.000	€ 219.000	€ 219.000				
4c. IVC F'kes meerijden	€ 287.000	€ 446.500	€ 172.000			€ 137.250	€ 137.250
4.d IVC Samen Rijden	nvt	€ 82.645	nvt		€ 82.645		
5. MaaS-opscaling regionaal	€ 275.000	€ 216.112	€ 89.000			€ 63.556	€ 63.556
6. Uitrol C-ITS	€ 1.190.000	€ 595.000	€ 595.000				
7. Smart Logistics	€ 506.000	€ 288.025	€ 288.025				
8. Slimmer fietsen/fietsimpuls	€ 985.000	€ 662.000	€ 272.000	€ 150.000	€ 240.000		
9a. Regionale mobiliteitshubs incl. tijdelijke P+R's	nvt	nvt	nvt				
9b. Lokale mobiliteitshubs/deelmobiliteit	€ 474.720	€ 482.720	€ 342.720	€ 140.000			
10. Regionaal Verkeersmanagement	nvt	€ 400.000	nvt			€ 90.000	€ 310.000
11. Data	€ 125.000	€ 75.437	€ 13.454		€ 61.983		
12. A67*	€ 447.450	€ 564.409			€ 564.409		
Totaal projecten	€ 7.276.895	€ 6.374.557	€ 2.794.590	€ 440.000	€ 1.486.559	€ 686.704	€ 966.704
Programma- en projectontwikkeling							
Monitoring & Evaluatie	€ 100.000	€ 125.000	€ 35.000		€ 10.000	€ 40.000	€ 40.000
Data-dashboard	€ 75.000	€ 15.000	€ 10.000		€ 5.000		
1-meting	€ 60.000	€ 65.000	€ 60.000		€ 5.000		
Regioroutes	€ 200.000	€ 107.000	€ 93.000				
Specialist innovatie		€ 30.000	€ -			€ 15.000	€ 15.000
KennisLab Mobiliteitstransitie	nvt	PM	nvt				
Totaal programma- en projectontwikkeling	€ 435.000	€ 342.000	€ 198.000		€ 20.000	€ 55.000	€ 55.000
Organisatie							
Programmasecretaris	€ 157.440	€ 132.480	€ 38.744			€ 45.520	€ 45.520
Communicatieadviseurs programmabreed		€ 219.000	€ -		€ 18.250	€ 100.375	€ 100.375
Communicatie out-of-pocket	€ 123.600	€ 145.000			€ 8.000	€ 68.500	€ 68.500
Programmamanagers	€ 193.200	€ 200.000	€ -			€ 100.000	€ 100.000
Algemene kosten		€ 40.000				€ 20.000	€ 20.000
Totaal organisatie	€ 474.240	€ 736.480	€ 38.744		€ 26.250	€ 334.395	€ 334.395
Totaal jaarprogramma	€ 8.186.135	€ 7.453.037	€ 3.031.334	€ 440.000	€ 1.532.809	€ 1.076.099	€ 1.356.099
Verschil beschikbaar bedrag ZOB & SmwZ.nl						€ 1.803	€ 491

* bedragen van A67 zijn exclusief btw.

** Voor Fabulos en Deeltaxi 2.0 is een plan opgeleverd met hogere bedragen dan wat past binnen de krachtenbundeling.

Extra benodigde bedragen van € 340.000 (Deeltaxi 2.0) en € 542.425 (Fabulos) worden via een andere financieringsbron betaald.

Figuur 9: Taakstellende begroting Brainport Bereikbaar 2023.

